

Kanerwala.

Runoelmia.

Tehnyt

A. Kiwi.

Helsingissä,
Omalla kustannuksella.

K a n e r w a l a.

Runoelmia.

Lehnyt

A. Hiwi.

Stenwall

Helsingissä,

P. Widerholm'in perillisten tykönä, 1866.

Rutija on näissä runoelmissa kohtaama useita pääte-lyhennyksiä, joita tähän asti kirjakielessä osittain ei lieene ollenkaan — senlaiset lyhennykset ovat tässä toki hywin harvat — osittain on säästävääisesti käytetty, ja silloin aina lyhennysmerkillä, mutta tässä ilman, ja joita hän sentähden aluksi ehkä oudoksune. Waan kun puheli, ainakin Etelä-Suomessa, näitä lyhennyksiä käyttää ja koska niiden käyttämisellä voidaan kielellemme lisätä lyhyitä ja varsinkin yksitavuisia sanoja, joita se tarvitsee, voidaksensa keweämmästi liikkua vaihtelevaisissa, uudemmissa runomitan laaduissa, uskaltaa tekijä pitää mainittuja lyhennyksiä luovallina sallittakoon se olla hänellä wakuutuksena, että suomenkieli on wastebedes siinä suunnassa muodostuva. Myös hiljaan on Herra Kanslianeuvos E. Lönnrot tunnustanut noita lyhennettyitäkin säännöllisiksi. Hän lausuu (Katsa „Wanhoja ja Uusia Wirsiä Suomalaisen Wirsi-kirjan korjaamista warten“. Siv. 148): „Kirjoittaisin ennemmin: uskos, uskol, uskom, uskokam j. n. e. kuin uskos', uskol', uskomm', uskokaamm'. Miksi suomenkielen sanoilla ei saisi paikoin olla kaksi päätettä, toinen lyhempi toinen pidempi?" Niin hän, ja sitä tapaa on hän myös käyttellyt wirsisjansä, waikka toki harvemmin kuin tekijä tässä kirjassa.

16

Nineistö.

Kanervakankaalla	1.
Keinu	5.
Koulu-ilta	7.
Ekshyyt impi	9.
Anjanpelto	18.
Karhunpyynti	21.
Selawalkea	25.
Äiti ja lapsi	29.
Rippilapset	35.
Uudistalon-perhe	37.
Ruusuolmu	42.
Mies	48.
Niittu	52.
Skäwyhs	55.
Metsämiehen laulu	56.

Stille

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.
93.
94.
95.
96.
97.
98.
99.
100.

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Stille

Kanerwafankaalla.

Kanerwafankaalla saunwupi miilu
Hontien juurilla,
Wartija on sillä wakawa ukko,
Partanen harmaapää;
Hän ahlerast nuijaansa käyttelee,
Ja kumahtaa kanerwafangas.

Taas kiven ääressä istuwi wanha
Kauhaansa weistellen,
Hohteessa terwasen, leimuwan kannon,
Syksyksen taiwaan all,
Kosk' korkea Pohjola tulta lyö
Ja loistawat tuhannet tähdet.

Tähtien joukkoa katselee ukko,
Tyhneesti miettien:
Onko ne kynttilöi taiwahan häistä
Salista loistawast
Tai hurskaitten kirkkaita henkii täält,
Nyt kunnian istuimil siellä?

Mietteilee ukko ja ummistaa wiimein
Silmänsä unehen,

Kohtapa kuitenkin joutsenten liuta
 Siivillä winkuwil
 Pois tienoihin etelän kiitäen,
 Taas unesta herättää wanhan.

Wauhdilla wasaman jänönen juoksee
 Ohitse nuotion,
 Wainoo hänt walkeakuononen fettu
 Wikkelaist oikaisten,
 Ja huhkain kuin keijunen Tuonelast
 Heit hienoilla siivillä seuraa.

Mäni nyt kaituwi: „Rantahan-Rantki
 Kiirehdi katsomaan
 Kuolemaa kuusiston sankarin wanhan!”
 Nuotiolt wastataan:
 „En jouda, kosk suojella tähyty mun
 Täsf’ walkeal ystävää wanhaa.”

Hetken pääst ryste ja pauhina sankar
 Dienoissa ympär käy,
 Yhskyyhi tanner ja oljiltans linnut
 Lentävät säikähäin,
 Ja kaatuipa kuusista korkein nyt,
 Ja kuollut oil „sankari wanha.”

Wartija nukkui mutta kosk taas en
 Unest hän herähy,
 Korkea, hartewa Metsolan herra
 Seisowi nuotiol;
 Hän selkäänsä lämmittää myhäillen
 Ja pyhkeilee karheaa partaans.

Katsannol tyhneel, kaukana pelvost,
 Huulilla hymywil,
 Kanerwawuoteeltans katselee ukko
 Kuningast ankaraa,
 Mi viimein taas wäkaasti astelee
 Pois linnaanfa himmeään, jylhään.

Näköjä kummia ilmestyy vielä,
 Kauniita neitoja,
 Tapion neitoja hyppelee ympär
 Leimuwan walkean,
 Ja kiwensä juurelta hymyten
 Heit katselee wartija wanha.

Kirkas kuin auringon paisteessa lähde
 On heidän silmänsä,
 Seppele päässä on warfista puolan,
 Helmensä mustikoist,
 Ja rentojen pyöreillä kunnahil
 Kaks kaunista mansikkaa hohtaa.

Niinpä, kost kankaalla pohjonen soittaa,
 Tähtien loistaes
 Hyppelee Tapion impien joukko
 Nuotion ympäril,
 Ja katoo kuin sumut ja anereet,
 Kuin myrskyssä sääksien parwi.

Sammuwat tähdet ja aurinko nousee
 Idästä kiirien,
 Metsäsilä wuorilta kaikuwi kaunwas
 Kuherrus terrien,

Ja oksilla pisarat kastehen
 Nyt kirkkaina helminä kiiltää.

Paimenet ukkoa katsomaan käyhvät
 Pilliä soitellen,

Räyh hänen luoksensa ampuja metsästä
 Torwea soitellen,

Ja sillonpa piippunsa pilweilee,
 Niin ukon kuin ampujan uljaan.

Sillonpa hymyten kertoilee ukko
 Ihmei ja tarinoi

Metsolan tummista, kaikuwist linnoist,
 Luolista Wuorelan;

Sä kuultelet kanerwawuoteella,
 Ja hongiston kantele kaikuu.

Niinpä hän, kylästä kaukana, wiettää
 Aikansa, harmaapää:

Millon hän istuu ja kauhaansa weistää
 Leimuwal nuotiol,

Ja millon taas nuijiilee miiluanas,
 Ja kumahtaa kanerwakangas.

Keinu.

Nyt kanssani keinuhan käy,
Mun impeni, walkeal liinal;
Run morsian kauniina seisoo wi luonto
Iltana helluntain.

Heilahda korkeelle, keinu,
Ja liehukoon impeni liina
Malla lempeäl.

On allamme wiherjä maa
Ja päällämme sininen taitwas,
Ja läntinen lehtistä laaksoa soittaa
Vintujen laulaes.

Heilahda korkeelle, keinu,
Ja liehukoon impeni liina
Malla lempeäl.

Run wäityn mä ylhäällä tääl,
Tääl tuulien wiileäs helmas,
Niin laukana näen mä kaunoisen funnaan
Paisteessa iltasen.

Heilahda korkeelle, keinu,
Ja liehukoon impeni liina
Malla lempeäl.

Kuin Onnelan kaukainen maa
 Niin kimmeltää ihana kunnas;
 Ja sinnepä lentäisin impeni kanssa
 Siivillä läntisen.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempeäl.

Siel lehtinen kauhtana ain
 On hartioil unisen koivun,
 Ja ainiaan lempeillä kunnaila läikkyy
 Helluntain wainiot.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempeäl.

Siel laaksoissa wainion all
 On kewäinen, wiherjä niittu,
 Mi ainiaan herttaises hämäräs siintää
 Kukka sil keltaisill.
 Heilahda korkeelle, keinu,
 Ja liehukoon impeni liina
 Illalla lempeäl.

Siel juutelee ehto ja koi
 Ja siel iankaikkinen aika
 Pois kiitäwi wauhdilla kiitäwän wirran
 Himmeään Unholaan.
 Seisahda, heiluva keinu,
 Jo kelmenee impeni postti
 Illalla lempeäl.

Joulu-ilta.

Sumunen ilma vuorilla väikkyi
 Raskaasti pilwet käh,
 Hengittää kostee, suojanen tuuli
 Himmeäs männistös,
 Toki riemu lemmeäs
 Himmeahdes hymyilee
 Kuin hääjuhla synkeäs yössä:
 Tullut on joulu-ilta.

Huoneesta loistaa walkeus hauska
 Bastahan kulkijan,
 Hedelmii vuoden ahkerast työstä
 Tornina seisoo wi
 Pöytäwaatteel walkeal
 Wierahille tarjona
 Ja laattial kiiltävät oljet
 Leimues iltaphystyn.

Pöydässä istuu asujat kaikki
 Huoneessa loistawas,
 Kellenkään määrää eteen ei panna
 Lahjoista taiwahän;
 Kaikki yhtä ansainneet,

Kaikki tässä wierahat;
Ja koska he pöydästä käyvät
Pauhaawat jouluvirret.

Weisaawi nuori, weisaawi wanha,
Kuuntelee hartaast laps;
Sionin juhlasta weisunsa kaiku,
Ihmeestä suurimmast,
Sankarista seimessä
Bethlehemin kaupungis,
Ja filmissä khynele loistaa
Kuuntelewalla lapsel.

Heitenee wihdoin walkean loiste,
Wirsi myös waitenee,
Äänettä lauman istuvat kaikki
Wakaasti miettien
Tulijan hohtaes,
Punahiilen himmetes;
Ja lepohon käyvät he viimein
Wuoteelle olkijelle.

Korkea juhla, ihana ilta
Ojilla tultasilla,
Walossa walkeen, ilosen liekin
Sumusen yösen lohdu!
Ken sua taitaa unohtaa?
Ken sun wirttes laikunaa?
Ken lapsukaist äitinsä helmas
Wajasja Bethlehemin?

Elsynyt impi.

Metsään keltakiharainen impi
Asteleewi kanerwaisel maall;
Rohden taitvast otta puhdas wälkky,
Katsannossa onpi tyyneys.

Haastelee hän yksin kühdessänsä:
Wallitsija kirikkaan korluuden.
Suo mun aina silmäl, puhtaal, wakaal
Puolees taitawani katsahtaa.

Opeta mua eloo rakkauden,
Walkeutes pyhä wirtakoon
Poweheni, ja mä, pelkäämättä
Pimeyden valtaa, tieni käyn.

Ja kun viimein päätetty om matka,
Astun kunniasi kaupunkiin,
Jonka muurit kullast, krysoliiteist
Nohtaa kesäisillä kunnahil.

Mutta päivän heljä silmä sammuu,
Luonto pimeydes hengittää;
Polultansa kaunis neito elkky,
Öises salossa hän harhailee.

Pilvet taimaal kiitää, leimahtelee,
 Syrisee, ja itkee raskahaast;
 Mitä elävätä maassa, ilmas,
 Kientää kätköin luolain, pesien.

Mutta mihen pakeneewi neito,
 Missä myrskysä hän suojan saa?
 Eteenpäin hän yhä käyskeleewi
 Ruusistossa ruohottomal maall.

Tosi wakaana hän asteleewi
 Salolla ja tyhneel katsannol;
 Hameliepeens tuulen siivil liehuu,
 Keltakiharansa sinkoilee.

Hänen ympärilläs synkees laakso
 Tuli sinertävä wälähtää,
 Silloin kimmeltävän impihaamun
 Näet firrkaudes seisowan.

Harhaileewi neito sinnen tännen,
 Salost jylhästä ei loppuu tul,
 Dinen laakso murheellisest huokaa,
 Kuni uhkais päivä tuomion.

Kohtaa häntä viimein wuori jyrkkä,
 Mustat luolat vastaan tuijottaa
 Niinkuin tahtoisiwat hänen niellä
 Ahneest ammottawiin kitoihins.

Kun nyt seisoo impi mietiskellen,
 Mihin kääntäisi hän retkensä,

Mikä ääni nuoren luolist kaitun
Hirmuinen kuin murhan riehues?

Mitä kauhentta silmäns näkee
Tulen leimahtaes ukkosen?
Hirwei peikkoja ja hyöpelä
Uumennoista rhytkää filjunal.

Ympär impeä he pyörötanssis
Häijyst irwistellen hyppelee,
Kiukun katsantoja wiskeleewät
Öisen waeltajan puolehen.

Mielel kamowalla, kaswoil kelmeil
Impi seisoo heidän keskelläns,
Toki korkeuteen teroitettut
Lakkaamatta sinisilmät on.

Mutta korkuus jyrisee ja pauhaa,
Wäsymättä myrsky riehuu ain,
Öinen laakso murheellisest huokaa,
Kuni uhkais päivä tuomion.

Kirkuna nyt peloittawa kaitun
Karkeluwain peikkoin joukosta,
Neito horjui heidän keskellänsä,
Toki ylhääl wiipyy katsantons.

Mutta myrsky älist waikeneewi,
Waikeneewi ukon jyrinä,
Metjä kuultee ja pilwet seisoo.
Mitä luonnossa nyt warrotaan?

Katso mikä kirkkaus ja loiste,
 Koska pimee taiwas aukenee,
 Katso kuinka peikot filjunalla
 Kiirehtiwät taasen luolihins.

Alla wuoren waeltaja seisoo,
 Walkeudes muotons kimmeltää,
 Ihastuksella hän katsahtelee
 Ylös säteilewään aukioon

Siellä kaswot kauniit, ihmeelliset,
 Suhalliset neito uähdä saa;
 Raksi filmää ihaninta loistaa
 Rohden nuorta naista wuoren all.

Kiharat kuin loimottawat liekit
 Hänen ohauksil liekkumat,
 Ja hän hymyy niinkuin ylkä hymyy,
 Lempi hohtaa hänen huuliltans.

Mutta paistehessa kaukaisimmas
 Impi näkee vielä kauniin maan,
 Niitut vihannot ja tummat wuoret,
 Wuoril purpuraiset hattarat.

Toki wilaukses peittyy taasen
 Pilwiin korkeuden aukio,
 Mutta peitthyessä lempeet filmät
 Katsahtelit vielä impeä.

Silloin autuaana impi rientää
 Kotihins kuin tuulen liehaus,

Kuni jalkansa ei maata polkis,
Siivil halki metsäin lentää hän.

Nyt hän kotons pimehdes löhtää,
Niinkuin henki häntä johdattais,
Päivän koittees vuoteellensa waipuu,
Äitin murhe iloks käynyt on.

Mutta pian impi herähyypi,
Kuume hänen poskil liekehtii,
Helläst äitiäns hän shyleilewi,
Taiwaan tulta iskee katsantons.

„Oi, mun armas äitin!” niin hän lausuu;
Mutta houraileeko neitonen?

„Armas äiti, hame ompel mulle,
Walkase se lumiwalkaaks.”

„Mailmaan, joka korkeudest loisti
Läpi kultafirkkaan affunan
Tuolla pilwitunturien keskeltä,
Waeltaa nyt tyttäresi pois.”

„Ruhtinaan, sen waltakunnan herran,
Näin mä waltuudes wäikköwän;
Riharansa kuni liekit leimuit,
Armaasti hän mua katsahti.”

„Katsahti kuin onnenpäivän aamu,
Koska kuului tuulen hyminäs:
Autuutes sua wartoo, riennä, riennä,
Pue päälles puhdas kauhtana.”

„Pääsi woitele, se kohta fantaa
 Ihanaisen kunjan seppelin;
 Riennä kotokartanosi juhlaan,
 Sali lehditetty wartoo sua.”

„Niinkuin aamu tämä katsahti hän,
 Kaunis sulhaiseni, puoleeni
 Hän mun sulhaiseni, ylkämiehein?
 Mitä onnen autuus ääretön!

„Atosseni ihanasti pyörtyy
 Harhaellen hänen posessans,
 Manttelinsa pyhästä hämäänsä
 Sieluin esihileewi hymysuin.”

„Että synnyin tänne! Miksi synnyin
 Tätä herrautta perimään?
 Enpä tiedä, heikunassa hovin,
 Huohottelen, neito wienoinen.

„Mutta ylistetty ollos, päivä,
 Koska elon kalleuden sain.
 Soma päivä, kaunis kultapaiste,
 Terweiseni sulle lähetän.”

„Niinpä ylistelen armast päivää,
 Joka aukas tieni Kaunolaan;
 Sinnen morsiamena mä riennän,
 Riennän, riennän postil hehkuwil.”

„Mitä, ompel mulle hame uusi
 Sulamithin puuvun kaltainen,

Wakkase se lumiwalkeaksi
 Pellon kuffaskedol ihanal."

Niinpä neito lausui, mutta äiti
 Päänsä murheellisna kallisti;
 Ei hän Tuonelle jois tyttärtänsä,
 Cipä kaunist kulta=omenaans.

Wutta ahkerasti askaroitsi
 Neito kuolon tuskallises työs:
 Elon lippu, Kalman kelmee wiiri
 Viehuit nuoroin hänen kaswoillans.

Weni päivä kuumas taistelossa,
 Weni kesän päivää kassi, kolme
 Wutttu wuoteeltansa impi nousi
 Kasbiesa päivän kolmannen.

Wuoteeltansa jalo neito nousi,
 Otta wälkähteli firffahast;
 Riharans hän kiireest palmikoitsi,
 Päällens pukei hameen walkean.

Illan ruskopilwii kuwaileewat
 Hänen liekehitiwät postensa,
 Hänen puheens on kuin tulen liekki
 Koska äitillens hän haastelee:

„Äiti, kuffaisia jaata mulle,
 Sinearist toiwon kuffaisii;
 Hohtakoon mun powellani ruusu,
 Koska astun jaliin kunnian."

Sinearin niitult wiherjältä
 Hellä äiti kuffaisia tuo,
 Joilla koristaawi powens kummun
 Romeest katshahtawa neitonen.

Puettuna, juhlassisna seisoo
 Impi kaunis, sinisilmänen,
 Waipuu unisena äitins helmaan,
 Nukkuu kantajansa powelle.

Mutta ulkona käy raitis myrsky,
 Pauhaa mänty satavuotinen,
 Työstä kotihinsa miehet käywät,
 Kotihinsa karjat laitumelt.

Uhol tuulifella hyppelseewi
 Karitsainen emons ympäril.
 Mutta nukkunut on äitin helmaan
 Kaunis tyttärensä ainiaaks.

Anjanpelto.

Läfsin markkinoille Anjanpellon
Syyskuun päiwäl armahal;
Ihanasti waalea ja tyyhi
Taiwas päälläin kaarteli,
Kellastunut, äänetön kuin hauta
Oli Tapiolan kaupunki.

Milloin seisoin mäel korkealla
Raukarantaan katsahdoin,
Milloin laaksois hymywisjä kulkjin,
Huuheliwat paimenet;
Niinpä waelstin mä Anjanpeltoon
Hämeenmaitten kultasilla teil.

Seisoin viimein markkinoitten pauhus:
Harput soi ja kanteleet.
Poika ruskea Germaniasta
Veiskui harpun helinäl,
Waimo wakaa Pohjanlahden ranteilt
Soitti kanteletta lempeää.

Soitto hymisi ja rattaat rystyi,
Orhit hirsuut komeast;

Silloin näin mä ihanaisen immen
 Nuoren Hämeen=tyttären;
 Mailman hyörinää hän katsahтели
 Otsal wakaal, suulla hymywäl.

Näinkö koskaan imeä niin kaunist?
 Oi! en elon saarel tääl
 Runi aamun valo koillisessa
 Hänen poskillans oil kelmehs;
 Hänen purpuraisil huulillansa,
 Mikä autuaitten hekuma!

Häntä katsahdellen matkanpäästä
 Uneksuen seison mä,
 Autuaksi tuntuu tämä hetki,
 Tuskaalliseksi tuntuu se;
 Pöwi polttaa, aatos harhailewi,
 Hämärhyys ja valo vaihtelee.

Mutta katos neito näästäni,
 Kansan joukkoon peitthi hän,
 Enkä löydä enään haamuansa
 Anjanpellol ihanal,
 En tän mailman turul lakealla
 Silmiensä tähtiparii nää.

Soitto pauhasi ja orhit hirnuit
 Anjanpellon marffinoil;
 Sinne tänne käyskelin mä kautwan
 Ihmeellisiss aatoksiss,
 Katsahtelin löytääkseni neitoo,
 Mutta turhaan kiehdoi filmäni.

Kotiin matkustin mä viimein taas:

Millon seisoin kunnahil,

Millon laaksois hymywisä kuljin,

Huuheliwat paimenet.

Niinpä waelsin mä Anjanpellolt

Hämeenmaitten kultajilla teil.

Ihanasti korwisfani aina

Nimi Anjanpelto soi;

Sydämmeni riutumaan sä saatat,

Anjanpelto kaukana;

Siellä näin mä taiwaan kauniin immen,

Mutta katosi hän ainiaaks.

Karhunpyynti.

Miesjoukko urhea metsähän hiihtää
Pyssyil ja firkkail keihäil,
Kahleissa seuraawat reijuwat koirat
Silmillä leimuwilla,
Kost aamun toi
Otsalt taiwahan
Pois wiskasee synkeän yön,
Ja aurinko kiireensä nostaa.

Pohjoseen kulkewi ampujain retki
Humisten hantikanteel
Härmäset hiukset hartioil liehuu
Wauhdisa winkuwasssa,
Ja harjanteilt
Tuuli tuima käy
Ja laaksoja siiwilläns lyö,
Ja Metsola luminen pauhaa.

Kontion kaupungis seisowat wiimein
Tunturil korkealla,
Sieltä, jos katsahdat puolehen päivän,
Allasi wäikkyy mailma,
Ja säteetön
Pyörä auringon
Käy reunalla taiwaan ja maan;
Ja finertää kaukaset metsät.

Rahleista päästetään reijuvat koirat

Halunsa valtakuntaan,

Myöskin ampujat hiihtäen kulkee

Mielikin jylhäs linnas,

Ja koution

Korvat pyrstyn käh,

Ja hyyrteinen kuusisto soi

So haukkunast Kellin ja Veijun.

Saloen kuningas, sammalet otsal,

Karkaawi konnostansa,

Tulta ja luotia laukee hänt vastaan,

Ei toki juoksuns seiso,

Mut hankehen

Tahrot purpuran

Hän jättääwi rystyhwäl tiel,

Pois kiitäen kuusien suojaan.

Koirat hänt wainoowi, kauwas hän kiitää

Ankaran kaaren tehden,

Wastahan rientävät hiihtävät miehet

Lakeal tanterella;

Ja, huohottain

Lenmos kiiwahas,

Ja korkeal tantaen pääns,

Hän lähestyh, werinen sankar.

Mutta nyt ampujan tulinen luoti

Sankarin maahan kaataa,

Nousee hän vieläkin, karkaen päisiin

Kiljunal kauhealla;

Nyt isketään,

Lumi tuiskahtaa
 Kun kontio, koirat ja mies
 Yö painia tunturin harjal.

Viimein tof' hämmentää taistelun tuiman
 Rumppanien kirkasteihäs,
 Kontio rinnassaan liehtomas kuumas
 Tuntewi raudan kylmän
 Ja kallistuu
 Kinosuoteellens,
 Ja tummaksi katsanto käy,
 Mi tulta ja liekkiä iski.

Raatuneen ympäril seisovat miehet
 Riemuten tunturilla;
 Sieltä kun katsahdat puolehen päivän,
 Mlasi väikkyy mailma
 Ja säteetön
 Pyörä auringon
 Käy reunalla taiwaan ja maan;
 Ja haamottaa kaukaset metsät.

Saalinens kotia rientävät viimein
 Talwisen yön loistees,
 Kosk rewontulien seppeli säihky
 Taiwahan otsal pohjas
 Ja kelmee kuu
 Hymyellen ain
 Tuol korkeal aholla käy
 Ja paimentaa tähtien laumaa.

Helawalkea.

Wuorella kaikuwi riemu ja soitto
Helluntain helmees hösä,
Klojest kärkelee nuorison liuta
Laattial kallioisel
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes forkuuden kiireen.

Mailmojen äärihin kantaawi filmä
Difeltä kunnahalta,
Kautaiset kylät ja kylien pellot
Wuorelta korkeelt nähdään,
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes forkuuden kiireen.

Kuwataan „seitsemän kirkkojen” tornit
Waalean taiwaan rannalt
Klojen nuorison kirkkaijin filmiin
Tulisel kalliolla
Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes forkuuden kiireen.

Äänetön, hopeakiiltävä wirta
Laakiossa kärmeileewi.

Pinnalla lentelee kirkuvat forsat
 Difesjä lemмен-leikis
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden fiireen.

Öillisten liekkien lumowas loistees
 Nähdessään neidon kaswot
 Nyt moni poikainen polttawast tuntee
 Lempenjä ensimmäisen
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden fiireen.

Nyt moni neitonen, kylmänä ennen,
 Riutuen katsahtaawi
 Vuolehen poikaisen waisuna yönä
 Tunteilla, armahilla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden fiireen.

Wiidasja kuiskaawat kultasten kieltä
 Impi ja nuorukainen,
 Wannotaan iäistä uskollisuutta
 Koiviston tummas kohdus,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden fiireen.

Toiset he karkelos kalliol wäikkhy
 Rimmeän wiulun soides;
 Helisee wiulu ja tienohin ympär
 Ihana kaisu wirtaa.
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden fiireen.

Mistä on ruskeatuffanen neito
 Rinnoilla pyöreillä,
 Hän joka kärkelee sylissä poijan,
 Hartewan nuorukaisen,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden kiireen?

Neito on kylästä wieraasta tullut
 Tuulisen järwen saarest.
 Kas kuinka poskilla purpura hehkuu
 Karkelos kalliolla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden kiireen.

Mistä on neitonen hoikka ja kaino
 Silmillä sinisillä,
 Hän, joka kärkelee sylissä poijan,
 Slosen nuorukaisen,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden kiireen?

Kotonja pohjosel rinteel on tuolla
 Himmeän koiwun warjos.
 Kas kuinka fiharans karkelos liehuu,
 Karkelos kalliolla,
 Helluntai-hön helawalkean leimues
 Ja hohtaes forkuuden kiireen.

Mutta nyt heikenee riemu ja soitto,
 Waalenee immen kaswot.
 Niinkuin jo päivä tuol itäisel reunal
 Ruusien tutkaimilla,

Helluntai-hön helawalkean leimues
Ja hohtaes korpuuden kiireen.

Leivistä lähtewi nuorison liuta
Kultasta tietä käymään.

Seisoo jo sillalla tuomien tuoksus
Kiiltävän wirran partaal,
Helluntai-hön helawalkean sammues
Tuol nuorella äänettömällä.

Äiti ja lapsi.

Mötki matala on kankahalla
Kenen kurjan asuinmaja tää?
Vaimo köyhä, raukenewa sairaa
Uuu siellä poikansa pienen kans.

Kinostornit mökin ympär seisoo,
Rakentamat winkan pohjosen,
Taiwas kirkkahana kaarteileikse,
Seinis paukkuu tammi-pakkanen.

Uyriä ei äitin arkus löydy,
Huoneen kaarnaleipä kaikki on,
Mälkäsenä tulisial istuu
Äänetönnä pieni poikainen.

Äitin filmä, häntä katsellessa
Viruileewi säälin khyneleis,
Mutta viimein olkiuoteeltansa
Äänel waisulla hän haastelee:

„Oma poikaiseni, armahani,
Sydämmeni kultaikäpynen,
Tähtyhyppä mun lähettää sua käymään,
Mieron kurjaa tietä astumaan.”

„Tule tänne, puenpa sun päälles,
 Ettes talven kylmäs palele;
 Ota olkahasi paimenlaukku,
 Siihen panuos antipalaset.”

Äiti huohottaen vuoteen reunal
 Poikaans warustelee matkahan,
 Ottaa kerran vielä sylihinä
 Sydämensä kultaikäpysen.

„Ole oma, uljas poikaiseni,
 Koska mieron kienii polkeilet,
 Toivo päiwii parempia vielä,
 Onnen päiwii majasjamme tääl.”

„Meil on kohta kesä lämmin, kaunis:
 Wiita soi ja linnut laulelee,
 Koska mansikkoja poimeilemme
 Ahol paistehessa auringon.”

„Ole oma kiltti poikaiseni,
 Madollenkaan pahaa elä tee,
 Astu siivost kylissä ja teissä,
 Muista aina taitwaan Jumalaa.”

Niinpä waimo huohottaen lausuu
 Poikaans kyyneleillä walellen;
 Lähtee poika tielle talwiselle
 Emäntien armoo anomaan.

Kanwan äiti häntä katseleewi
 Äärelt mökin pienen affunan;

Kyhnelwirta hänen helmaans wuotaa,
 Powi painuu, sydän musertuu.

Katoo viimein hänen silmistänsä
 Metsän torpeen pieni matkamies,
 Äiti wuoteellensa kallistuwi
 Taiwaan korkeuteen rukoillen.

Eteläisen kelmeällä reunal
 Päiwän lamppu seisoo hymyten,
 Himmenty, ja sammuu lounaisessa,
 Kuumottawat krunnut honkien.

Nö on tullut, myrsky wuorilt filjun,
 Kaikkial on pauhu, pimeys,
 Pinta maan ja otja kylmän taiwaan
 Peitthy lumituiskun kierroksiin.

Mikä ääni hirweä nyt kaikuu
 Kantahalla majan ympäril?
 Betoin ulwominen herättääwi
 Kurjan waimon waisust unestans.

Niinkuin kirkouksen kaupungista
 Wimmattujen sieluin kirkuna,
 Niinpä kaikuu susilauman ääni,
 Parfu, meteli ja ähellis.

Tämän kuulee kauhistukses waimo
 Toki liikkumatta wuoteeltans;
 Sikihelmet kylmät otsalt kiirii
 Kun hän hiljaisuudes rukoilee:

„Pelasta mua täältä, korkee taiwas,
Pelasta myös pieni poikaisein!
Täällä aina ahdistus ja tuska
Siellä rauha iankaikkinen.”

Niin hän hiljaisuudes rukoilewi
Myrskyn riehuessa kantahol,
Willin petojoukon ulwoessa;
Rukouksens kuultiin korkeudes.

Tähtitirkas puol-hön taiwas fiiltää,
Myrsky raunten jo hengittää,
Äänetön, kuin lähde lehtilaaksos,
Sinisyydes loistaa kelmee kuu.

Baaleana olkivuoteellansa
Baimo kuolon unta uneksuu
Kädet ristis rinnoillansa kylmil;
Rukoukseen on hän nukkunut.

Baaleana lumivuoteellansa
Talvimetsäs poika uneksuu
Kädet ristis vasten kylmää rintaa;
Rukoukseen on hän nukkunut.

Kinossella pieni poika istuu,
Lumi kiireellänsä kimmeltää,
Kainalossa onpi paimenlaukku,
Laukus kaarnaleiwän palanen.

Tammipakkanenpa seisautti
Wienon sydämmensä sytkinän,

Mut nyt ollos huoletonna aina
 Ryhmän, nälän tuskist, poikainen.

Tähtifirkas puol-hön taiwas kiiltää,
 Hurja myrsky lepoon käynyt on.
 Äänetön, kuin lähde lehtilaakso,
 Sinisyyhdes loistaa kelmee nuu.

Raksi tähtee, armahammat muita,
 Säteilee tuol taiwaan kannen all.
 Miks niin ihmeellisen ihanasti
 Murheen laaksoon katsahtawat he?

Runotarpa kertoa nyt tietää:

„Siellä firrkaudes funnian,
 Onpi äiti poikans pienen kanssa;
 Alas katsowat he hymyten.”

Mitä autuus tyhnees katsannossa,
 Sointo, rauha ijanikaifinen!
 Heidän menneet päiwäns kankahalla
 Unelmana johtuu mielehens.

Rippilapjet.

Temppeliin astuwi nuorukaisjoukko,

Astuwi impiiä walkeissa waatteis

Kellojen laikunas

Ja urtujen huokaawas soitos;

Ja läntinen myrsky käy.

Kuwa on korkea alttarin seinäs:

Pilwisjä wäikkyy siel Ihmisen Poika

Sankarin katsannol,

Mut ihanast hymyiwät huulens

Ja otansa kimmeltää.

Näät siellä Saaronin wiherjät nitnt

Siintävän laulana; korkeat palmut

Ribronin rannalla

Ja Hermonin himmeät wuoret

Näät hohdawan taiwaan all.

Mutta nyt waitenee juhlainen soitto,

Altтарin ääressä seisowat wieraat;

Saarnaaja lausuwi

Getsemanen synkeästä yöstä

Ja Sionin kaupungist.

„Kilvellä uskon ja miekalla hengen
 Taistele aina ja lohdutust etsi
 Taiwahan atriast,
 Ja kunnian kultasen kruunun
 Saat Sionin kaupungis.”

Alkawi taasen laulu ja soitto,
 Mes hän kumartuu neitonen kaino
 Alttarin juurehen,
 Ja rintansa nousee ja waipuu
 Ja poskensa lielehtii.

Humisee, kaikuuwi temppelin kumos
 Kaikuu kuin kultasten koskien pauhu
 Seinissä wuorien
 Ja kirkkaana Ihmisen Poijan
 Näät pilvien korkeudes.

Atria päättyy ja temppelist astuu
 Nuorison joukko, ja läntisen myrskys
 Huohottain impi käy;
 Sireenien aaltowa metsä
 Sen poskille liehtoilee.

Uudistalon-perhe.

Raikas tuuli Pohjolasta
 Käy ja metsä humisee,
 Korven rannas raiskiossa
 Niittuu raiwaa uljas mies.

Risut tieltä sinkahtelee,
 Wesat maasta temmataa,
 Juuret räikhy, kannot nousee,
 Raikki siirthy röykkiöön.

Katseleewi lafeutta
 Jäljissänsä nuori mies,
 Toiwo hänen kaswoilt loistaa,
 Toiwo niitost tulewast.

Niin hän seisoo ilon katseel:
 Metso korwes kotsottaa,
 Tuliluikkims tuusen juurelt
 Ottaa mies ja korpeen käy.

Setken päästä metsän kohdust
 Raikuu tuima paukaus,
 Korwest astuu ampumieffa
 Koirasmetso saaliina.

Taasen työhönsä hän käypi,
 Kirwes wilkuu raiwoes,
 Kirwes wilkuu, metsä mäitsh,
 Uusi niittu laajenee.

Pohjolasta tuuli pauhaa,
 Kesän taiwas kirkas on,
 Heljä aurinkoinen ehtii
 Puolipäivän fornuuteen.

Sillon kuuluu soma laulu
 Kanerwaiselt kankahalt
 Kenen onpi lempee ääni?
 Kuka nummel helottaa?

Miehen oma nuori waimo,
 Awionsa armahin,
 Nainen keltakiharainen
 Kustanummel laulelee.

Miksi käypi nainen tännen,
 Korven rantaan raiskioon?
 Ewästä hän miehellensä
 Huiwis walkeassa tuo.

Kakentaa hän päivällisen
 Ystävällens nurmelle;
 Mätäs onpi miehen pöytä;
 Mieluisa on atrians.

Estuu nainen miehens wieres
 Imehtien saalista,

Metsän poikaa, jonka luoti
Raatoi kuusest korkeast.

Mutta mies hän kertoilewi,
Kuinka ennen lapsena
Tässä karjas käyhdesjansä
Taloa hän rakensi.

Missä seisoj asuinhuone,
Missä talli, ometto,
Kuinka naapurien kanssa
Raja-aidoist riideltiin.

Kuinka kurja emäntäinen
Isännältä löyhlyy sai,
Kosk ei miesten työstä tulles
Valmis ollut atria.

Tätä kuulsteleewi nainen
Monaurun helinäl;
Kuusut hänen postil hohtaa,
Ratsantonja liekehii.

Mutta koska atriansa
Päättänyt on uljas mies,
Emäntänsä pöhdän forjaa,
Tähteet huiwiin walkeaan.

Lähtee taasen nuori nainen
Kotihinsa kulkemaan;
Huuhleewi kankahalla,
Kultanummel laulelee.

Mutta mies hän työhönsä käypi:
 Besat maasta temmataan,
 Suuret räikhy, kannot nousee,
 Raikki siirtyy röykkiöön.

Niin hän toivon katsannolla
 Työksentelee ahkerast
 Korven rannas raiskiossa;
 Hiki otsalt helmeilee.

Tuuli pohjan tuntureilta
 Taistelosta lepoon käy,
 Heljä aurinkoinen seisoo
 Vännen kulta-hynnhyksel.

Miesi työnsä vihdoin päättää,
 Kirweens iskee kantoon,
 Katsellewi laeutta,
 Viheltelee weisuaans.

Viheltelee weisuaansa,
 Uutta niittuu katsellen
 Korven rannas himmeässä,
 Kesäpäivän nukkues.

Kuuluu silloin juhlassinen
 Kirkonkellon helähdys,
 Laakkiansa nostaa miesi,
 Kotihinsa astelee.

Tuliluikku kaimalossans,
 Metjän saalis laulusans,

Olallansa tuima kirves
 Niin hän kotihinsa täy.
 Häntä wartoo kotonansa
 Waimo nuori toimejas,
 Rakennellen ehtoollista
 Päähän pöhdän hönkäsän.
 Wartoo häntä aatto-illan
 Lehditetty laattia,
 Lepopäiwä rauhallinen
 Naisen armaan huomassa
 Onnen myhri on se miesi,
 Kellä oma tanner on,
 Istäwäinen wieressänsä,
 Bowel kalliin synnyinmaan.

Ruusuolmu.

„Kaunis impi kysymyksein kuule,
 Sydämeni pyhä salaisuus.
 Sano, taitaisiko lemmen liekki
 Leimua mua kohtaan povestas?
 Niinpä kysyn sulalta, impi kaunis,
 Jonka kuva aatoksissain käy
 Tähttäen mun uneksuvan sieluin
 Tunteil ihmeellisil, polttawil.

Huomenna, kun kesä-aamu koittaa,
 Orittarhasa sun taas en nään;
 Solme kaulaliinas ruusuolmuun
 Jos mua lemmit, neito armahin.

Huomenna, kun silmäni sua kiehtoo,
 Leikitse sen soman ruusun kans,
 Gormillasi powes kunnahilla,
 Ja se mulle taiwaan leikki on.

Mutta ellen näe leikkii tätä,
 Ellen ruusut leukas lumen all,
 Sillon toivon päivä multa peittyh
 Tjantakiffesti pilvihiin.”

1 f

Kirjoitti näin firjeen neitoselle
 Nuorukainen päivän sammues;
 Tuli yö, mut Unonen hän wiipyi,
 Wiipyi kauvan hänen vuoteeltans.

Mitä tuskia ihana ja wimma,
 Mitä ihmeellinen kesä-yö!
 Mitä aattelee nyt kaino neito?
 Ruusun, näkeekö sen nuorukain?

Leimaukset hänen sielus käyhät,
 Mustat pilwet kiiriskelee siel,
 Taasen pilwist paistaa walo toiwon
 Niinkuin jumalien kaupungist.

Mutta näkyy viimein aamun hohde
 Etääl länneswuorten harjantei,
 Nuorukainen kohta sammioostans
 Orttitarhaan ihanaiseen käy.

Puhaltelee hieno aamutuuli,
 Haju tuoksuu kedol wiherjäl,
 Koska ruusut, kainot sinikellot
 Kumartelea alla siipein koin.

Ujkin käyskelee hän puiston werhos
 Niinkuin, tuomioonsa wartoes,
 Kuolleen warjo ijäisyyden rannal,
 Tietämättä missä kodon saa.

Määrätäänkö hälle syntee Hades
 Tahi ihana Elysium?

Siitä lewotonna wäikkhilee hän,
Niinpä yrttitarhas nuorukain.

Wihdoin toki ääniä hän kuulee,
Joukon naisia hän nähdä saa,
Heidän seurasansa impi kaunis
Lewottomil askeleilla käy.

Wallattomast nuorukaisen syhdän
Sykkii, filmänsä hän teroittaa
Kohden po wee lähestyvän immen,
Näkyisiko onnen merkki siel.

Näky armahin! Siel ruusu kaunis
Huohottawil rinnoil punertaa:
Niinkuin haamu nuorukainen seisoo,
Kuulee kaukaa meren pauhun waan.

Hälle Saaronis ei kuffaist löydy
Ihanata niin kuin ruusu tuol,
Joka neidon kaulas myhäilewi,
Kuni wiitta maahan autuuden.

Salafilmäyksen impi heittää
Kohden nuorukaista, matkan pääs,
Sormens suutelewat liinan solmuu,
Tuli hänen poskillensä käy.

Yrttitarhas naisten joukko kulkee,
Äänetönnä impi astelee,
Ja kun haastelee hän, toisilla
Toki kuleksiwat aatoksens.

Senpä näyttää hänen huultens hymy
 Suloinen, tähs lemmen hehuma;
 Niinpä hymyilewi sielu taiwaas,
 Pyhää firkkautta hengittäin.

Kummul wiherjällä joukko seisoo
 Alat riemufasti haastellen,
 Mutta äänetönnä impi seisoo
 Poskilt kiharians wiskellen.

Katsahtaa hän säteilewil silmil
 Awaruuteen sinikorkuuden,
 Otta loistaa niinkuin pilwen kiire
 Tämän kauniin aamun paistehes,

Mutta nyt, kuin koska tuulen fierros
 Koivun kruunust jateen rawistaa,
 Impi ihanassa itkus hyrskhy,
 Tannert khyneleillä kastellen.

Kyselewät armaat kumppaninsa
 Miksi neito nuori itkuun käy,
 Mutta hymyten taas seisoo neito,
 Poskilt kiharians wiskellen.

Mikä kuwa, tämä, hyrtitarhas,
 Jota katsahteli nuorukain!
 Siirrhijikö hänen muistost hetki
 Koska impi itki kunnahal?

Mutta poistui viimein naisten joukko,
 Minmyös impi heidän seurassans,

Toki leikittelit kerran vielä
 Wienot formet ruusufolmuilla.

Silmäns heitti hän viel nuorukaiseen,
 Postil leimui kaino punerrus.
 Raksi aamutähtee fillon peitthy
 Metsän reunaan pilwis ruusujen.

Mutta harhaellen puiston hössä
 Nuorukainen kumvan käyskeli;
 Kalliolla korkeel viimein seisoi,
 Meri aawa alla aaltoili.

Wihaijina laineet myrskys riehuu,
 Temmeltelit tuulen fierroksjet.
 Kierroksjet te armahimman tuulen!
 Kaunis myrsky onnen päivänä!

Mies.

„Korkee kuusi kunnahalla tuolla
Uros wakaa vuosijatojen,
Olos kuwa elämäni aina!
Kuni jä ma seistä tahdon täällä,
Koska myrskyt käywät elon saarel
Keskeli jäisyhyden aawaa merta.

Niinkuin nyt tuo tähti kiireelläsi
Kiiltää, sankar thyni, partanen,
Niinpä alat katseestani käyköön
Puhdas, jäteilevä firikkaus,
Koska tuhon, kiusauksen henget
Sydäntäni piirittämään käywät.”

1 X Niin on aatos miehen, jonka huone
Romee seisoo harmaal kalliol
Ja hän itse portaal, katsahdellen
Kunnahille, kuusten franssaamat,
Hengittäes lempeen kesä-illan,
Taiwaan tähtijoukon loistaessa.

Lepoon käy hän, makeasti nukkuu,
Vuoteens vapaa synkeist muistoist on.

Unes waeltaa hän onnellisna
 Katsahdellen korkeilt tuntureilt
 Laaksoon, jossa lempeefilmä neitons
 Rähselee ja ilofesti laulaa.

Hänen laulunsa on toiwontähdest,
 Joka juhlassi fäteilee
 Halki iäisyhyden awaruuden.
 Laulu kaifuu, jota pilwis on,
 Miekän falske, temmellys ja jyske;
 Mutta pilwet siirthy, taiwas selkii.

1/t Niin hän uneksuu ja viimein herää
 Idän rannal seistes aamun Koin;
 Kirkasteuil kaswoilla hän nousee
 Unohduksen wirrast wiileäst.
 Elo hymyhy niinkuin aurinkoinen
 Nousussansa purpuraiselt wuoteelt.

Ulos astuuwi hän huoneestansa
 Koska karjankellot kilisee,
 Rähseleewi wiljawainiolla,
 Joka hienos tuules lainehtii.
 Walmis onpi säihkywäinen wilja,
 Sadon lupaawi se moninferroin.

Mutta mikä mailma taiwaan reunal,
 Synkeä kuin päivä tuomion?
 Mitä wuorii toinentoifens seljäs
 Tulenkarwasilla päärmeil siel?
 Mösryhtää sieltä ukkospilwi
 Pimee, raskas; jhyrhy waiisu kuuluu,

Nyt se korkeuden tiireel seisoo,
 Sylisee, ja wapisewa maa
 Tules, raejatees uiskentelee,
 Pilwikorkeet kuuset pirstotaan;
 Pelto, äsken wihanto ja kaunis,
 Kuwailee nyt häwityksen leirii.

Mies tän näkee, katsahthaawi jalost
 Luonnon kamppausta, lausuen:
 „Shanata! Neitoni on jäljel,
 Kartanossa korkeel nummel tuol,
 Waikka mailman kalleuksista köyhä
 Mutta sydänt rikasta hän kantaa.

Käteni on wahwa,ilmäin kirkas,
 Uudestaan mä kylwän peltoni,
 Ja kun wuosi kieroaksens on tehnyt,
 Wilja kultainen täs kimmeltää.”
 Niin hän lausuu kotiin käydessänsä;
 Katsannosta loistaa lemmen liekki!

Mutta nähtös ankarampi vielä
 Bartoo häntä kotokalliol:
 Katso, ukon kadehtiwa nuoli
 Miehen huoneeseen on iskenyt,
 Viekein helmas asuntonsa seisoo,
 Taiwaan ottaa tulikielet nolee.

Mies tän näkee, katsahthaawi jalost
 Luonnon kamppausta, lausuen:
 „Shanata! Neitoni on jäljel,
 Kartanossa korkeel nummel tuol,

Waiikka mailman kalleuksist köyhä
Mutta sydänt rikasta hän kantaa.

Räteni on wahwa, filmäin kirjaa
Toisen huoneen rakennan mä taas
Ennenkuin taks kertaa aurinkoinen
Räyhnyt onpi eteläisil mail.
Impi, ihanalle lempein tuntuu
Hunijewon tulimeren ääres.

Romee impi, joka wäikyt nummel,
Jossa pauhinalla tuulet käy,
Tuimat tuulet männistöissä tuuhees
Ympär armahimman kartanon,
Woimallisesti kuin liekit tässä
Lempein leimun; luoksesi mä riennän.

Koska viimein sammunut on liekki,
Kohden immen kotoo kulkee mies,
Uljaal mielel, säteilewäl filmäl
Halke salojen hän astelee.
Näkyh huone mäntymetsän suoja,
Alkunat sen lempeest katsahtavat.

Rähystelee hän keltafantast tietä,
Impi kaunis häntä vastaan käy.
Mutta miks niin röyhkeä on käyntins?
Miks ei kuulu äänens helinää?
Mikä penselys on niillä huulil,
Katsannossa mikä talwen kylmyys!

Niinkuin tuuli öifest, jäifest merest
Miehen sieluun sanat puhalttaa:

„Toisen lemmen-ystävän mä löysin,
Hae itselles myös toinen sä,”
Sanoi neito, hyväst jätti, poistui,
Nlewästi astuva Diana.

Kotons raunioille mies taas käypi
Witkon astelee hän öisel tiel
Kelmenthneil poskil, katseel synkeel,
Huomaamatta matkan joutumist,
Huomaamatta onko yö wai päivä
Käy hän synkeen salon hyminässä.

Kaikki sumus, sekamelskas fiirii
Silmis yksinäisen kulkijan,
Niinkuin koska talwen tuisku peittää
Pyörteihinsä laaksot, korkeudet,
Tahi niinkuin aarnios hän wäikkhis,
Kohdus humajaawan rautawuoren.

Ei hän kuule askeleitans tiellä
Eikä metsäs ääntä huhkaimen;
Matoksensa epäilyksen korwes
Kulkee niinkuin lapsi eksynyt;
Radottanut on hän sieluns päivän,
Radottanut shämmen-ystävänsä.

Mut kost tumma puol-yhön walo pohjas
Ruusten tutkaimille hengittää,
Huoneens sauturilla raunioilla
Äänetönnä seisoo kalwee mies;
Siinä seisoo hän ja mietiskelee
Shmisluontoo, elon arwotusta.

Kuinka toiwon kauniit rakennukset
 Lepää meren santarannal täällä.
 Niin hän kalweana mieliskelee,
 Sydän tempoellen powes lyö,
 Hurjat wirrat sielussansa kiitää
 Pimeä kuin sywyys waltameren.

Niin hän kauwan kalliolla seisoo,
 Wiimein aamutuuli puhalttaa,
 Korkee kuusi kunnahalla pauhaa
 Sinnen katsoo kalliolta mies,
 Ja hän kohottaawi tukehtuwan rintans,
 Natoksisansa hän haastelee:

„Ilo elämain on hautaan pantu,
 Itse murheellisna ristinä
 Seison handan äänettömäl kummul.
 Mihin katsantoni teroitan?
 Mitä wartoon, koska rakentelen?
 Maata Tuonen, Kolman santapelto.

Mutta tämän pellon loisel partaal
 Alkaa taas toiwon aamumaa,
 Siellä onpi isieni linna,
 Siellä onpi istuin mulle myös.
 Ihanata! Itä walfeneewi!
 Toiwo wirtaa halki ijäisyhyden!

Peltoni mä kynnän taas ja kylwän,
 Saral loistiesä lintusten;
 Wilja sieltä elantoni olkoon,
 Suomain kirkas wesi lähteestä

Tähän majan pienen rakennan,
Täs on asuntoni, työni pellot.

Ole lystitarhain, pelto, niittu,
Metsola, mua ota helmahas,
Mutta kaunis, ihanainen neito
Kartanossa mänthin warjomas,
Miksi oli syämme petollinen!
Miksi huijenteli furja mieles."

Niin hän mietiskelee kalliolla,
Siitä nukkui sywään unehen
Päättäns nojaellen raunioille,
Mutta nukkueksaan kiilostaa
Kirkas kyhnel hänen postellansa;
Amupaiste kyhnelhelmen kulta.

Mutta vielä kertoella tahdon
Kuinka elämänsä päivät mies
Käinänsä iltoihin tääl wietti.
Kalliol hän-asui majassans,
Peltoons wiljeli hän ahkerasti,
Hedelmämpä runsaan työnsä kantoi,

Köyhän turwa, arwon suoja aina
Onpi majassans mies äänetön,
Harwain sanat hänen huulil kaiku,
Harwain hänen huulens myhäilee.
Wakaana hän aina käyskeleewi,
Kaukaisuutta katsantonja kiehtoo.

Käsiwarrellans kiwääri kantain
Usein käy hän yössä metsien,

Siellä uskollisen koirans lausua
 Wiiphylee hän iltahämäriin.
 Niin hän vuosikymmeniä wiettää
 Poudas, jatees. Uros harmeneewi.

Moni syntyhy, moni hautaan waipuu
 Kiertoessa täällä aikojen.
 Saapi kerran sanoman mies kuulla:
 Nainen, joka petti sydämmes,
 Kuolon portilla nyt wapiseewi;
 Anteeks-antamust hän pyhtää julta.

Anteeks-antamuksen uros antaa
 Lempeän ja kulta-hymyhän
 Niinkuin launiin päivän lasu läänes.
 Tämän kuulee neito katala,
 Kaswons kirkastuu, ja siunauksel
 Koht hän ijäisyyden uneen nukkui.

Wuosii monta sankar vielä nähtiin
 Räyhselewän pelloil, metsän hös
 Niinkuin korkee, juhlassinen haamu
 Entisyyden tummasta hämärästä.
 Harmaat kiharansa tuules wäikkyy,
 Ihmeellisest loistaa katsantonsa.

Mutta kerran koska iltahetkel
 Kuusen kruunus tähti uneksui,
 Mies oil lepoon käynyt, sydämmensä,
 Lemmenlämmiin ennen, kylmä oil,
 Mutta hänen otsalt aamu paistoi,
 Hänen huulilt hymy taiwaallinen.

Niittu.

Niittu on metsässä kaltewa pohjaan,

Kuusilta ympäröitty,

Korkeilta kuusilta sykeäs kaapus,

Kiireillä kottat sinkoo;

Kumpu on sen keskellä

Wiherjäinen, fileä,

Ja kallistuuwi rauhallinen niittu

Matalakokoukseen suohon.

Seistesjäs niitulla ihanal kummul

Katsahda tienoon pohjan:

Aho siel paistaawi, mansikkatöyräs

Toispuolel harmaat suota.

Onko kotokunnas siel,

Ilomäki lapsuuden,

Kun sydämmeni tunteist kummallijist,

Muistoista ihanist riutuu.

Olipa pilvinen sunnuntaipäiwä

Helteises heinäkuussa,

Suhallist muotoa kantoiwat kuuset

Kotkien firkkuesja;

Tuuli oli waijennut,

Witkon pilwet kiiriilit,

Ruin wuoret mustanharmaat, kuusten kärjil;

Wallitsi himmeys launis.

Waikkapa lapsuuden liepeä wiiri
 Otsallain wäikkyi vielä,
 Nuorison seurasja karkelin niitul,
 Runnaalla ruohosella;
 Nuorukaiset karkelit,
 Wikkat immet karkelit,
 Ja ilon pauhinasta metsä kaikui,
 Kuusisto synkeä kaikui.

Yks oli impien iloses joukos
 Kaarewil silmäripseil,
 Hartioil aaltoilit fiharat mustat,
 Kiiltäwät, hiilumustat
 Hopeekellon helinä
 Oli hänen äänensä
 Ja liikutonsa niinkuin taiwaan=haamun,
 Koska hän runnaalla wäikkyi.

Miksi niin ihanast heikunast sykkyy
 Sohtawat ohauksein?
 Miksi tuo pyhästi kuohuva kuume
 Shämmeni kammioissa?
 Miksi kuuget synkeät
 Katsahdit niin armahast?
 Maa, taitwas, miks niin autuaasti hymyit?
 Enpä mä tietänyt silloin.

Alat waan wirtasi impeä kolden
 Katsantoin jäteet kaikki,
 Harhailen wiivyit he kaunosen kaswoil,
 Purpurahuulillansa.
 Hänen silmäins lähteistä

Kaukamailma riutuwa,
 Kuin waisut kodon sinikunnaat tuolla,
 Kangasti sieluuni armaast.

Hloitsit funnalla immet ja peijat /a
 Ehtoosen myöhään asti;
 Namua, fillon kost niitulle tultiin,
 Muistin kuin entishyhtä.
 Kotihin nyt käyskeltiin
 Tuleniskus Kalewan,
 Kuin houreilewa seurafin mä heitä
 Ihana! heinäkuun illal.

Viimeisen kerranpa katselin fillon
 Kaunista neitoo täällä;
 Walkean säihkynäs äänettömässä
 Riharans uiskentelit;
 Otsal, tulen walkeus,
 Silmäkuopis, hämärhyys,
 Ja lempee äänens kerran kaikui vielä;
 Miniaaks meistä hän siirtyi.

Miniaaks siirtyi hän kaukaijiin maihin
 Lainetten aawaa tietä,
 Ei toki kuwanja muistostain siirry,
 Ei tämän talwaan alla,
 Eikä päivä pilwinen;
 Eikä niittu himmeä,
 Siel näin mä mustakiharaisen immen,
 Näin hänen unessa armaas.

Itämyys.

Mi itämyys,
Mi hämäräys sieluni ympär
Kuin syys-iltanen autiol maall?
Turha waiwa täällä,
Turha onpi taistelo
Ja kaikkisuus mailman, turha!

En taiwasta
Mä tahdo, en yötä Gehennan,
Enp' enään neitosta syliini suo
Osani waan olkoon:
Tietämisen tuskast pois,
Käit' äänetön tyhjyys olkoon.

No, ystävät!
Teit' erranpa viimeisen pyhdän,
Si! kuulkaat mitä nyt anelen teilt:
Tuonen-tupa tehkää
Poijan tämän asunnoks;
Hän kättöhön mullan astuu.

Mun hautani
Nyt kaimakaat halawain suojaan
Ja peitol mustal se peittäkää taas,

Sitten ainiaksi
 Kartanostain poistukaat;
 Mä rauhassa maata tahdon.

Ja kumpua
 Ei haudallein kohokoon koskaan,
 Waan multa kedoksi samartuloon,
 Ettei kenkään tiedä,
 Että lepoammioin
 On halawan himmeän alla.

Metsämiehen laulu. *)

Terwe, metsä, terwe, wuori,
Terwe, metsän ruhtinas!
Täs on poikas uljas nuori;
Esiin käy hän, woimaa täys,
Kuin tuima tunturin tuuli.

Metsän poika tahdon olla,
Sankar jylhän kuusiston,
Tapiolan wainiolla
Karkun kanssa painii lyön,
Ja mailma Unholaan jääköön.

Wiherjäisel laattialla,
Mis ei seinät hämmennä,
Tähtiteltn korkeen alla
Käyskelen ja laulelen,
Ja kaitu ympäri kiirii.

Kenen ääni kiirii siellä?
Metsän immen lempeän;
Viehtarina miehen tiellä
Hienohelma hyppelee,
Ja kultasiharat liehuu.

*) Painamattomasta teoksesta „Seittemän Miestä.”

Ihana on täällä rauha,
 Urhea on taistelo:
 Myrsky käy ja metsä pauhaa,
 Tulta iskee pitkäinen
 Ja kuusi rystyen kaatuu.

Metsän poika tahdon olla,
 Sankar jylhän kuusiston,
 Tapiolan wainiolla
 Karhun kanssa painii lyön,
 Ja mailma Unholaan jääköön.

318.VII.142.

Kunnioitettavalle Yleisölle

tarjotaan tilattavaksi seuraava teos: „Seittemän Miestä; ilosteleva (humoristist) elämänfertomus seittemästä veljestä Hämeen metsässä. Tehnyt A. Kiwi.” — Kirja, sisältävä noin 300 sivua, painatetaan, jos nimittäin tarpeeksi tilaajoina ilmauu, joulukuksi 1867 ja myydään tilaajille 2:teen markkaan, ostajille 3:meen. — Tilauslistoja löytyy Herroilla Kirjakauppioidella Seederholm’illa Helsingissä, Åkermann’illa Turussa, Clouberg’illa Viipurissa, Calonius’ella Kuopiossa ja Bard’illa Oulussa.

Myytävänä:

Uusimmista kirjakauppoissa maassamme: „Nunni-suutarit”, komea 5:sä näytöksessä. Tehnyt A. Kiwi. Hinta 1 m. 80 p.

Hinta:

Tilaajaille 1 markka.

Ostajille 1 markka 20 penniä.